

Súd: Krajský súd Košice  
Spisová značka: 8CoP/18/2018  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7117210697  
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 05. 2018  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marianna Hrabovecká  
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2018:7117210697.1

## Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Marianny Hraboveckej a členiek senátu JUDr. Diany Solčányovej a JUDr. Ludviky Bodnárovej v právnej veci matky dieťaťa P. U. nar. XX.X.XXXX bývajúcej v M. na Š. X zastúpenej advokátom JUDr. Martinom Kirňakom so sídlom Advokátskej kancelárie v Prešove na Vajanského č. 43 proti otcovi dieťaťa L. U. nar. X.XX.XXXX bývajúceho v M. na Š. X zastúpeného advokátkou JUDr. Monikou Meřhertovou so sídlom Advokátskej kancelárie v Snine na Ďal'kovskej 470/14 v konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode k maloletému U. U. nar. XX.X.XXXX zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, Staničné námestie č. 9, Košice o odvolaní matky dieťaťa proti rozsudku Okresného súdu Košice I z 12.9.2017 č.k. 21P 53/2017-76 takto

### rozhodol:

Zrušuje rozsudok v napadnutom výroku o výživnom na čas po rozvode manželstva pre maloletého U. U. nar. XX.X.XXXX a v rozsahu zrušenia vracia vec na ďalšie konanie.

### odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie rozsudkom z 12.9.2017 č.k. 21P 53/2017-76 rozviedol manželstvo manželov P. U. rod. Y. nar. XX.X.XXXX a L. U. nar. X.XX.XXXX uzavreté 11.4.2015 zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu Snina vo zväzku 25 rok 2015 na strane 73 pod poradovým číslom 10 rozviedol. Na čas po rozvode zveril maloletého U. nar. XX.X.XXXX do osobnej starostlivosti matky. Od otca určil výživné 70 Eur mesačne od právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva, ktoré ho zaviazal platiť vždy do 20-teho dňa v mesiaci dopredu matke dieťaťa. Upravil styk otca s maloletým U. každý druhý víkend v mesiaci od soboty 9:00 hod. do nedele 18:00 hod., počas vianočných sviatkov od 24.12. od 10:00 hod. do 25.12. do 16:00 hod. v nepárnom roku a od 25.12. od 12:00 hod. do 27.12. do 18:00 hod. v párnom roku a Veľkonočný pondelok v každom nepárnom roku od 9:00 hod. do 18:00 hod.. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

2. Rozhodnutie na výživnom založil na tom podklade, že matka dieťaťa je na rodičovskej dovolenke a poberá rodičovský príspevok 236 Eur spolu s rodinnými prídavkami. Z odpisov mzdových listov otca zistil, že je zamestnaný v spoločnosti T-Systems Slovakia, s.r.o. a jeho čistý mesačný príjem za obdobie od mája 2016 do apríla 2017 bol 1.403,16 Eur. Konštatoval, že na základe výplatnej pásky za jún 2017 čistý mesačný príjem otca bol 1.628,82 Eur, ale výplata na účet bola 511,63 Eur a v mesiaci júl 2017 mal vykázaný čistý mesačný príjem 1.221,44 Eur, ale výplata na účet bola 520,11 Eur. Z výpovede otca zistil, že mal dlh na byte, ktorý kúpil v minulosti a teraz ho spláca zrážkami zo mzdy a ďalší dlh za motorové vozidlo. Niektoré dlhy sú z obdobia pred uzavretím manželstva a niektoré vznikli počas spolužitia s manželkou. Rovnako z výpovede otca zistil, že býva v jednoizbovom byte, má náklady za bývanie 120 Eur, elektrinu platí 28 Eur, internet 26 Eur, telefón 20 Eur a na stravu mesačne vynaloží od 200 Eur do 280 Eur, okrem toho na hygienu má výdavky 30 Eur. Z výpovede matky zistil, že býva u svojich rodičov a výdavky na zabezpečenie potrieb maloletého syna prevyšujú výšku jej rodičovského príspevku. Zistený skutkový stav posúdil a o výživnom rozhodol podľa § 24, § 28 a § 62 Zákona o rodine. Rozhodnutie o výživnom právne odôvodnil tak, že rozhodol podľa schopností otca dieťaťa, ktorý vzhľadom k svojim

príjmom, nutným výdavkom a exekučným splátkam nie je schopný platiť výživné požadované matkou dieťaťa. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP.

3. Proti výroku rozsudku o výživnom pre maloletého U. na čas po rozvode podala v zákonnej lehote odvolanie matka dieťaťa z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b/, f/,g/ a h/ CSP s návrhom, aby odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, alternatívne vo veci rozhodol sám a určil výživné pre maloletého 100 Eur mesačne na čas po rozvode manželstva. Uviedla, že prvostupňový súd sa obmedzil iba na konštatovanie, aké dôkazy vykonal a absolútne absentujú úvahy súdu, t.j. akým spôsobom sa vysporiadal s vykonanými dôkazmi a aké závery z nich vyvodil, v dôsledku čoho sa nedozvedela, prečo súd rozhodol o výške výživného 70 Eur a nie v súlade s jej návrhom 100 Eur mesačne. S poukazom na § 220 ods. 2 CSP vyjadrila názor, že rozhodnutie prvostupňového súdu v napadnutej časti nie je presvedčivé a s odkazom na rozhodnutie Ústavného súdu SR uviedla, že takéto rozhodnutia sa považujú za nepreskúmateľné a dochádza k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces. Vzhľadom na to, že zrážky zo mzdy otca boli vykonané dva mesiace pred rozhodovaním súdu, bolo potrebné preveriť ich objektivitu, pričom táto potreba vyplynula už zo samotných vykonaných dôkazov. Otec v konaní pred súdom priznal, že má dlhy vo výške 140.000 Eur a zásadne popiera, že o dlhoch otca s výnimkou hypotekárneho úveru na byt, vedela. Bolo potrebné vykonať dokazovanie smerujúce k zisteniam, o aké zrážky zo mzdy za mesiace jún a júl 2017 sa malo jednať a či išlo o zrážky jednorazové alebo dlhodobejšie. Z toho dôvodu bolo potrebné zistiť od zamestnávateľa otca, na základe akého právneho titulu vykonáva zrážky zo mzdy a vyžiadať si výpis z nebankového registra dlžníkov a bankového registra dlžníkov týkajúci sa otca dieťaťa. Až po ustálení výšky dlhov otca, ich dôvodov, štádiu ich platenia alebo neplatenia, bolo možné rozhodnúť o výške výživného. Navyše treba mať na pamäti, že podľa ustálenej súdnej praxe výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov a dieťaťu nemôže byť na ujmu, ak povinný rodič berie na seba neprimerané riziká. Nemožno v tomto konaní opomenúť skutočnosť, že vzhľadom na nadštandardný príjem otca počas rokov 2016 a 2017 si mohol peňažné prostriedky šetriť.

4. Otec dieťaťa vo vyjadrení nesúhlasil so skutočnosťami uvedenými v odvolaní a v plnom rozsahu sa stotožnil s rozhodnutím súdu prvej inštancie, ktoré je založené na správnom a dostatočnom zistení skutkového stavu veci a jeho správnom právnom posúdení, z čoho následne vyplynulo i určenie výšky výživného plne zodpovedajúce potrebám a nárokom maloletého dieťaťa, ako aj jeho schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom. V konaní boli predložené jeho výplatné pásky za mesiace jún a júl 2017, z ktorých zreteľne vyplynulo, že jeho čistý príjem v porovnaní s predchádzajúcimi mesiacmi sa výrazne znížil z dôvodu vykonávania zrážok zo mzdy. Uviedol, že tieto zrážky sa realizujú naďalej, čoho dôkazom sú výplatné pásky za september a október 2017, ktoré predložil spolu s vyjadrením. Rovnako predložil rozhodnutie Centra právnej pomoci z 2.10.2017, ktoré je zreteľným dôkazom jeho zlej finančnej situácie, následkom ktorej je nútený vstúpiť do konania o konkurze a oddžnení fyzickej osoby. S poukazom na § 188 ods. 1 a § 154 CSP uviedol, že dokazovanie bolo predmetom konania pred súdom prvej inštancie, kedy matka žiadne nové dôkazy nenavrhol napriek tomu, že túto možnosť mala, čoho dôkazom je zápisnica z pojednávania 12.9.2017, v ktorej prítomní predniesli, že žiadne ďalšie návrhy na dokazovanie nemajú. Z týchto dôvodov navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie o výživnom pre maloletého U. na čas po rozvode potvrdil podľa § 387 CSP ako vecne správny.

5. Matka dieťaťa vo vyjadrení k vyjadreniu otca uviedla nové skutočnosti, ktoré majú na rozhodovanie o výške výživného pre maloleté dieťa podstatný vplyv. Na majetok otca bol Okresným súdom Košice I vyhlásený konkurz vedený pod sp. zn. 31Odk 30/2018. Otec v postavení úpadcu bol zbavený všetkých dlhov, ktoré môžu byť uspokojené iba v konkurze v rozsahu, v akom nebudú uspokojené v konkurze. Tvrdenia uvádzané vo vyjadrení otca k odvolaniu nemožno s odstupom času a za súčasnej situácie vziať do úvahy. Zdôraznila, že v tomto štádiu konania, pokiaľ ide o rozhodovanie o výške výživného pre maloleté dieťa, je potrebné posudzovať fakty: 1. zastavenie konania, v ktorom sa vymáha pohľadávka, ktorá môže byť uspokojená iba v konkurze alebo sa považuje za nevymáhateľnú, 2. ak otec argumentoval svojou zlou finančnou situáciou a poukazoval na predložené výplatné pásky, z ktorých malo podľa jeho tvrdení zreteľne vyplynúť, že jeho čistý príjem sa v porovnaní s predošlými mesiacmi výrazne znížil z dôvodu vykonávania zrážok zo mzdy, tak v súčasnosti už tento „problém“ otcovi v dôsledku účinku vyhlásenia konkurzu odpadol, 3. v dôsledku bodu 1 a bodu 2, sa príjem odporcu v súčasnosti naspäť „výrazne zvýšil z dôvodu nevykonávania zrážok zo mzdy“, čím poukazuje na zmenu pomerov na strane otca dieťaťa. Na základe vyššie uvedeného zotrvala na svojom odvolacom návrhu v celom rozsahu.

6. Kolízny opatrovník dieťaťa sa k odvolaniu matky nevyjadril.

7. Ďalšie vyjadrenia zo strany účastníkov konania podané neboli.

8. Výroky rozsudku o rozvoze manželstva, zverení maloletého U. do osobnej starostlivosti matky a úprave styku otca s maloletým dieťaťom neboli odvolaním napadnuté, nadobudli právoplatnosť, preto neboli predmetom odvolacieho konania (§ 367 ods. 2 CSP).

9. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

10. Podľa § 389 ods. 1 písm. b/ odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

11. Podľa § 389 ods. 1 písm. c/ CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom.

12. Podľa § 391 CSP ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Ak bolo rozhodnutie zrušené, a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu. Ak odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a vráti mu vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je povinný uviesť aj to, ako má súd prvej inštancie vo veci ďalej postupovať.

13. Podľa § 220 ods. 2 CSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáha, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

14. Odôvodnenie rozsudku má obsahovať dostatok dôvodov a ich uvedenie má byť zrozumiteľné. Súd je povinný formulovať odôvodnenie spôsobom, ktorý zodpovedá základným pravidlám logického a jasného vyjadrovania a musí spĺňať základné gramatické, lexikálne a štylistické hľadiská. Z formulácie § 191 ods. 1 CSP vyplýva, že súd je povinný navzájom si odporujúce dôkazy hodnotiť a zdôvodniť, napríklad prečo niektoré z nich pokladá za nevierohodné, prečo niektoré odmietol vziať pri formulovaní rozhodnutia do úvahy, prípadne prečo sa niektorými dôkaznými návrhmi odmietol zaoberať. Zásada voľného hodnotenia dôkazov zakotvená vo vyššie uvedených ustanoveniach totiž neznamena, že by súd vo svojom rozhodovaní mal na výber, ktoré z vykonaných dôkazov vyhodnotí a ktoré nie, alebo o ktoré z vykonaných dôkazov svoje skutkové závery oprie a ktoré opomenie. Súd je povinný vysporiadať sa so všetkým, čo vyšlo v priebehu konania najavo, ak to má vzťah k prejednáwanej veci, pričom svoj výklad musí prispôbiť konkrétnym okolnostiam prejednáwanej veci, najmä rozsahu dokazovania, zložitosti zisťovania skutkového stavu veci, množstvu návrhov účastníkov na vykonanie dôkazov a uviesť ho tak, aby jeho závery o rozhodujúcich skutočnostiach neboli pre nezrozumiteľnosť alebo nedostatok dôvodov nepreskúmateľné. Jednotlivé preukázané skutočnosti je potrebné premietnuť do záverov o skutkovom stave, ktorý stručne a výstižne vyjadruje skutočný stav a ktorý je rozhodujúci pre právne posúdenie. Právnym posúdením veci treba pritom rozumieť výklad o tom, z ktorých ustanovení zákona alebo iného právneho predpisu súd vychádzal (prečo pod tieto ustanovenia podriadil zistený skutočný stav) a ako ho prípadne vyložil a výklad o tom, aké majú účastníci na základe zisteného skutočného stavu podľa týchto ustanovení k predmetu konania práva a povinnosti a ako bola vec preto rozhodnutá. Takéto nedostatky odôvodnenia zakladajú vadu nepreskúmateľnosti rozhodnutia, ktorá je vo svojej podstate porušením základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces, ktoré právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj čl. 46 a nasl. Ústavy SR. Okrem porušenia uvedeného práva účastníka konania dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve

zvoleným spôsobom, ktorým sa mu odníma možnosť náležite skutkovo a právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných opravných prostriedkov, táto vada bráni odvolaciemu súdu v jeho preskúmvacej právomoci. Preto, ak je rozhodnutie súdu nepreskúmateľné, lebo obsahuje iba nedostatočné dôvody, prichádza do úvahy len zrušenie rozhodnutia a vrátenie veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

15. Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku o výživnom, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo podľa § 65 CMP bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a contrario v rozsahu danom § 66 CMP a dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky ani na potvrdenie ani na jeho zmenu, preto ho podľa § 389 ods. 1 písm. b/ a c/ CSP zrušil a podľa § 391 CSP v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

16. Odvolací súd posúdením všetkých relevantných skutočností vo vzťahu k predmetu odvolacieho konania dospel k záveru, že súd prvej inštancie sa neriadil dôsledne § 185 CSP a § 36 CMP, pretože nezistil všetky okolnosti významné pre rozhodnutie o výživnom, žiadnym spôsobom nevyhodnotil vykonané dokazovanie a obmedzil sa len na všeobecnú konštatáciu o zákonných podmienkach určenia výživovacej povinnosti rodičov k deťom a zhrnutie zisteného skutočného stavu veci bez toho, aby vyhodnotil vykonané dôkazy, resp. zdôvodnil, ktoré a z akého dôvodu pokladal za vierohodné, prečo niektoré odmietol vziať pri formulovaní rozhodnutia do úvahy, teda o ktoré z vykonaných dôkazov svoje skutkové závery oprel a akými úvahami sa pri rozhodovaní o výživnom riadil. Vážnym nedostatkom odôvodnenia zakladajúci vadu nepreskúmateľnosti rozhodnutia je, že súd prvej inštancie nevykonal dokazovanie ohľadom charakteru a účelnosti otcom preukázaných mesačných výdavkov vo vzťahu k jeho dlhom napriek tomu, že zrážky zo mzdy predstavujú 2/3 jeho príjmu, ani ich riadne nevyhodnotil v zmysle zásad vyplývajúcich z § 62 ods. 5 vety prvej a § 75 vety druhej Zákona o rodine. Súd prvej inštancie iba všeobecne uviedol, že zohľadnil nutné výdavky a exekučné splátky na strane otca, preto nie je schopný platiť výživné v súlade s návrhom matky bez toho, aby stručne, jasne a výstižne špecifikoval, najmä vysvetlil, prečo ich nevyhodnotil v zmysle zásady prednosti výživného pred ostatnými výdavkami povinného rodiča. Odvolací súd je toho názoru, že z takto vykonaného dokazovania ani zo zisteného skutkového stavu nie je možné vyhodnotiť a posúdiť schopnosti, možnosti a majetkové pomery otca vo vzájomnej súvislosti s odôvodnenými potrebami maloletého dieťaťa, v dôsledku čoho nie je zachované ani právo dieťaťa podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov, nakoľko životná úroveň povinného rodiča nie je zrejماً, závery súdu prvej inštancie o rozhodujúcich skutočnostiach sú nezrozumiteľné a nedostatky odôvodnenia zakladajú vadu nepreskúmateľnosti rozhodnutia.

17. Odvolací súd uzatvára, že súd prvej inštancie vydal nepreskúmateľné a zmätočné rozhodnutie, ktorým postupom znemožnil účastníkom uskutočňovať im patriace procesné práva, teda relevantne argumentovať v odvolacom konaní, čím došlo k porušeniu ich práva na spravodlivý proces a táto vada bráni odvolaciemu súdu v jeho preskúmvacej právomoci, preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku o výživnom zrušil podľa § 389 ods. 1 písm. b/ a c/ CSP a podľa § 391 ods. 1 CSP vrátil vec súdu prvej inštancie v rozsahu zrušenia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

18. V ďalšom konaní bude povinnosťou súdu prvej inštancie odstrániť dôvody zmätočnosti a nepreskúmateľnosti rozsudku, doplniť dokazovanie vzhľadom na novú podstatnú skutočnosť, ktorá nastala v priebehu odvolacieho konania, že na majetok otca bol Okresným súdom Košice I vyhlásený konkurz vedený pod sp. zn. 31Odk 30/2018, dôsledne zistiť skutočný stav veci aj z tohto uhla pohľadu vo vzťahu k schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom otca a následne ich vyhodnotiť v súlade s § 75 ods. 1 Zákona o rodine, podľa ktorého súd môže na zníženie príjmu alebo majetku povinného prihliadnuť len vtedy, ak má skutočne za preukázané, že k nej došlo v dôsledku objektívnej a nezvratiteľnej okolnosti, a nie zo špekulatívnych dôvodov, resp. za neprimerané majetkové riziko môže súd považovať aj inak bežné záväzky, pokiaľ presahujú svojou výškou dokladované možnosti povinného (napríklad hypotekárny úver na zabezpečenie bývania, ak výška splátky presahuje celkový príjem povinného). Vzhľadom na uplynulé obdobie je potrebné doplniť dokazovanie o pomeroch matky a rozsahu odôvodnených potrieb dieťaťa. Po dôslednom vykonaní dokazovania potrebného pre rozhodnutie o výživnom pre maloleté dieťa od právoplatnosti výroku o rozvode manželstva rodičov opäť rozhodnúť a rozsudok odôvodniť v súlade s § 220 ods. 2 CSP tak, aby jeho závery vyplývali zo zisteného skutočného stavu a aby boli spätne preskúmateľné. Vzhľadom na to, že rozsudok o rozvode manželstva rodičov nadobudol právoplatnosť 26.10.2017, bude povinnosťou konajúceho súdu

rozhodnúť aj o eventuálnom dlhu na výživnom za obdobie od 26.10.2017 ku dňu rozhodnutia súdu prvej inštancie.

19. Rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 3 vety druhej CSP).

**Poučenie:**

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).